

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่ส่งผลต่อพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนใน โรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการวิจัย ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ใน โรงเรียนขนาดเล็ก
2. เพื่อศึกษาระดับพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในโรงเรียนขนาดเล็ก
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” กับพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่ส่งผลต่อพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปีการศึกษา 2560 ประกอบไปด้วย ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 488 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของครุจี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Stratified Random Sampling) โดยใช้เขตอำเภอ เป็นชั้นในการแบ่ง และเพื่อความคลาดเคลื่อนไว้ 10% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 240 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของไลเคอร์ท (Likert, 1993 : 247)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของไลเคอร์ท (Likert, 1993 : 247)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยส่งสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม
3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 240 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 240 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์ข้อมูลพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่ส่งผลต่อพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)

4. วิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) และสร้างสมการพยากรณ์ แสดงการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่ส่งผลต่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ในรูป $Y = a + bX$

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี โดยรวมและเป็นรายกิจกรรมอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ กิจกรรมพัฒนาจิตใจ กิจกรรมพัฒนาสุขภาพ และกิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติ ตามลำดับ ส่วนการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ระดับต่ำสุดคือ กิจกรรมพัฒนาสมอง เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมและรายข้อพบว่า

1.1 การจัดกิจกรรมพัฒนาสมอง (Head) โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด ฟึ่กหัดให้ผู้เรียนคิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุมีผล โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมพัฒนาสมองตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ส่วนการจัดกิจกรรมพัฒนาสมองระดับต่ำสุดคือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนสรุปข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล

1.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาจิตใจ (Heart) โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่ดี โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนรู้จักการอนุรักษ์ประเพณีไทย และวัฒนธรรมไทย และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนตระหนักถึงการมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดี ส่วนการจัดกิจกรรมพัฒนาจิตใจระดับต่ำสุดคือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมพัฒนาจิตใจตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”

1.3 การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติ (Hand) โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติตามนโยบาย

“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมทักษะการทำงาน ส่วนการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะปฏิบัติระดับต่ำสุดคือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาทักษะสำคัญที่จำเป็นในโลกศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นต้น

1.4 การจัดกิจกรรมพัฒนาสุขภาพ (Health) โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพและมีทักษะปฏิบัติด้านสุขภาพจนเป็นนิสัย โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพ และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมให้ผู้เรียนตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันในครอบครัวในชุมชนในที่ทำงาน ในสังคม ในโลกด้วยดี ส่วนการจัดกิจกรรมพัฒนาสุขภาพระดับต่ำสุดคือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพทางจิต เช่น การมีความสุขที่เกิดจากการเข้าใจธรรมชาติ เข้าใจความจริงแห่งชีวิต เป็นต้น

2. พัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย และ ด้านพุทธิพิสัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อพบว่า

2.1 ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านสมอง และผู้เรียนสามารถจำความรู้ต่างๆ ที่ได้เรียนรู้มา ส่วนพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านพุทธิพิสัยระดับต่ำสุดคือ ผู้เรียนมีพฤติกรรมทางพุทธิพิสัย ทั้ง 6 ระดับ ได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า

2.2 ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้น ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านจิตใจ และผู้เรียนสามารถทำให้ค่านิยมที่ดีกลายเป็นคุณลักษณะหนึ่งของชีวิต ส่วนพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านจิตพิสัยระดับต่ำสุดคือ ผู้เรียนเห็นความแตกต่างในคุณค่าแก้ไขความขัดแย้ง สร้างเป้าหมายให้ตัวเอง

2.3 ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ผู้เรียนพยายามฝึกตามแบบและพยายามทำซ้ำในสิ่งที่ตนสนใจ ผู้เรียนพยายามฝึกตามแบบที่ตนสนใจและพยายามทำซ้ำเพื่อที่จะให้เกิดทักษะตามแบบ

ที่ตนสนใจให้ได้หรือสามารถปฏิบัติงานได้ตามข้อแนะนำ และผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องชี้แนะ เมื่อได้กระทำซ้ำแล้ว ส่วนพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านทักษะพิสัยระดับต่ำสุดคือ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานที่ยู่ยากซับซ้อนได้รวดเร็วถูกต้องคล่องแคล่ว เกิดทักษะ ที่อาศัยการฝึกฝนและกระทำอย่างสม่ำเสมอ

3. การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่ส่งผลต่อพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมพบว่าทุกกิจกรรมมีความความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ดังสมการพยากรณ์คือ $Y = 0.32 + 0.86X$

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ส่งผลต่อพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มีประเด็นสำคัญที่สมควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี โดยรวมและเป็นรายกิจกรรมพบว่าทุกกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารจัดการหลักสูตรและแนวทางการดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ปรับโครงสร้างเวลาเรียน กำหนดตัวชี้วัดที่ต้องรู้และควรรู้ของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา ภาระงาน ชิ้นงาน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2559 : 2 - 5) นอกจากนี้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2559 : 23) โดยหลักการสำคัญของการจัดกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ ต้องเชื่อมโยงตัวชี้วัด เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ สุธาพจน์ (2558 : 81) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารกิจกรรมการเรียนรู้ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 2 พบว่า การบริหารกิจกรรมการเรียนรู้ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยภาพรวมด้าน โครงสร้างเวลาเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งแนวทางการบริหารกิจกรรมการเรียนรู้ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ด้านโครงสร้างเวลาเรียนและตารางเรียน คือ

สถานศึกษาปรับรายวิชาที่เรียน โดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และจัดกิจกรรมให้ครบตามหลัก 4 Hs (Head, Heart, Hand และ Health) ส่วนการจัดกิจกรรมพัฒนาจิตใจ (Heart) ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าโดยรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณารายข้อ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมพัฒนาจิตใจตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” มีระดับต่ำสุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการจัดกิจกรรมพัฒนาจิตใจเป็นกิจกรรมที่ให้ผลสัมฤทธิ์ระยะยาว จึงทำให้การจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ หรือลักษณะของกิจกรรมสามารถวัดผลได้ยาก อีกทั้งการจัดกิจกรรมตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้มุ่งเน้นไปทางกิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่

2. พัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันนี้การเรียนรู้ของเด็กนักเรียนได้เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากมีแหล่งเรียนรู้สื่อและเทคโนโลยี เช่น Internet, Computer, Tablet หรือ Smart Phone และอื่น ๆ อีกมากมายนักเรียนสามารถใช้ในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ดังกล่าวไม่จำเป็นต้องจำกัดเฉพาะในห้องเรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ออนไลน์. 2558) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลินดา กอดซิกคิ นิโคล กอดซิกคิ, แมรี โครเฟล และคณะ (Linda Godzicki, Nicole Godzicki, Mary Krofel and et al. 2013) ได้ศึกษาวิจัย การเพิ่มแรงจูงใจและข้อตกลงในนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาผ่านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้โดยเทคโนโลยี พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่รู้สึกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของผู้เรียนนอกจากนี้ยังเห็นได้ชัดว่านักเรียนมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมในชั้นเรียนเมื่อเทคโนโลยีถูกนำมาใช้เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนและหลังเรียน นักเรียนชอบเครื่องมือทางเทคโนโลยีเช่น Computer, Laptop ซึ่งเหมือนกันทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน นักเรียนมีแรงจูงใจมากขึ้นและมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการเรียนรู้เมื่อมีการใช้เทคโนโลยี โดยรวมพฤติกรรมของนักเรียนที่มีชีวิตชีวมากขึ้นเมื่อเทคโนโลยีถูกนำมาใช้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” กับ พัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กจะแตกต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ สุราพจน์ (2558 : 81) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารกิจกรรมการเรียนรู้ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 2 พบว่า โรงเรียนขนาดต่างกันมีการบริหารกิจกรรมการ

เรียนรู้ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยภาพรวมด้าน โครงสร้างเวลาเรียนและตารางเรียน ด้านรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการดำเนินกิจกรรมด้านการวัดและประเมินผลและด้านสื่อและ แหล่งการเรียนรู้แตกต่างกัน โดยครูที่สอนโรงเรียนขนาดกลางมีการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตาม นโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่

4. การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ดังสมการ พหุคูณ คือ $Y = 0.32 + 0.86X$ หมายความว่า การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เปลี่ยนไป 1 หน่วย ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรีเปลี่ยน ไป 0.86 หน่วยในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้เป็น เพราะผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่า การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มีความแปรผันตรง กับพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี

ข้อเสนอแนะ

การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียนใน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่ากิจกรรมพัฒนาสมอง (Head) อยู่ในระดับต่ำสุด จึงควรเพิ่มการจัดกิจกรรมพัฒนาสมอง (Head) เช่น ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถ ในการพิจารณา ทำความเข้าใจ ไตร่ตรองใช้เหตุผล โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมิน และสรุป ข้อเท็จจริงข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล และกิจกรรมพัฒนาจิตใจ (Heart) ควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมมีความหลากหลายและสามารถสัมฤทธิ์ผลในระยะสั้น โดยสามารถนำไป เชื่อมโยงระหว่าง โรงเรียน บ้าน ชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี พบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยอยู่ในระดับต่ำสุด ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) หรือด้านสมอง ให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ความคิด ความเฉลียวฉลาด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่นอกเหนือจาก การจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก
2. ควรศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาอื่น ๆ เช่น นโยบายการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแต่ยังไม่ออกตีพิมพ์ได้ และโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ได้คุณภาพเป็นต้น
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่